

گفتگوی اگرو فود نیوز با دکتر شهریار دبیریان، رئیس هیئت مدیره پگاه کرمان و عضو هیئت مدیره انجمن کیفیت ایران به مناسبت روز ملی کیفیت و سالروز تاسیس صنایع شیر ایران

۱۸ آبان روز ملی کیفیت و روز تاسیس شرکت صنایع شیر ایران می باشد در همین ارتباط گفتگویی با دکتر شهریار دبیریان رئیس هیئت مدیره شرکت شیر پاستوریزه پگاه کرمان و عضو هیئت مدیره انجمن مدیریت کیفیت مصاحبه ای در خصوص تاریخچه کیفیت انجام دادیم که توجه علاقمندان را به آن جلب می کنیم.

سؤال : کنترل کیفیت چیست و از چه زمانی به وجود آمد ؟

تاریخچه کنترل کیفیت در حقیقت به زمان های بسیار قدیم بر میگردد در ن زمان هایی که انسان ها با هم به مبادلات کالا می پرداختند مثلا فردی که کشاورز بود گندم خود را به فردی که دام نگه میداشت (گوسفند) مبادله می کردند و با دقت در تبادلات از طریق حواس به خصوص بینایی کنترل انجام میدادند . به این روش که ابتدایی ترین

روش کنترل کیفیت بود، کنترل کیفیت کارگری اطلاق می شد. بعد از این مرحله به کنترل کیفیت سرپرستی می رسید. در این روش فردی به عنوان مسئول کار زیر دستان خود را به خصوص از نظر کیفیت کنترل می کرد.

در مرحله بعد به کنترل کیفیت بازرسی می رسید در این مرحله افرادی به عنوان بازرس در مراحل اصلی تولید مستقر تا بر اساس مشخصات از پیش تعیین شده کار هر بخش را کنترل تا اطمینان از کیفیت محصول نهایی حاصل گردد.

در مراحل اشاره شده کل محصول تولیدی به طور کامل مورد بررسی قرار می گرفت.

با شروع صنعتی شدن کارخانه ها و افزایش جمعیت در جهان تولید محصولات افزایش یافت و دیگر نمیشد که کل محموله ها را مورد آزمایش قرار داد.

دانشمندی به نام وارت کنترل کیفیت آماری را پیشنهاد کرد در کنترل کیفیت آماری؛ نمونه هایی از هر بهره مورد آزمون برداشته شده و در صورت قبولی؛ کل آن محموله مورد قبول واقع میشود و عمل نمونه برداری و دفعات آن بر اساس جداول تصادفی صورت میگیرد

▪ در ابتدا در

صورتی که محصول خراب و بی کیفیت بود پرسنل واحد تولید مورد مواخذه قرار می گرفتند

▪ اما نظریات بعدی سایر قسمتهای دیگر کارخانه که در تولید محصول و کیفیت آن

نقش داشتند نظیر واحد های فنی؛ انبار؛ خرید و.. مورد ارزیابی قرار گرفتند. این

نظریه در سال ۱۹۸۰ مطرح و به نظریه کنترل کیفیت جامع مشهور شد.

در کنترل کیفیت جامع به محصول و مراحل که از مواد اولیه تا محصول نهایی طی کرده است توجه؛ سعی در ترویج اصل کیفیت است

▪ در سال ۱۹۸۵

ایشی کاوا در ژاپن بحث مدیریت کیفیت جامع TQM مطرح کرد.

▪ در

مدیریت کیفیت جامع : توجه به مشتری و نیاز ها و خواسته های او ؛ تولید بر اساس توقعات مشتریان ؛ ایجاد یک سیستم کیفیت مناسب در سازمانها ؛ و عمل به کیفیت مسئولیت تمامی افراد و ایجاد سیستم خود کنترلی در سازمانها تاکید شده است .

به عبارتی کیفیت:خواست یا انتظاری که مشتری برای خرید کالایی دارد و آن کالا میبایست تامین کننده خواست و انتظار مشتری باشد

اهداف سیستم مدیریت کیفیت جامع

- حذف خطر و جلوگیری از توقف تولید
- سهم کردن کارکنان واحد ها در تصمیم گیری و اجرا
- بها دادن به کار گروهی
- تضمین کیفیت مورد نظر
- جلب رضایت مشتریان
- بالا بردن بهره وری
- پیش بینی و انجام به هنگام سرویس های مورد نظر
- کاهش ضایعات

در حال حاضر با

استقرار سیستم های مدیریت کیفیت سری

ایزو ۹۰۰۰ , ۱۸۰۰۰ , ۱۴۰۰۰ و .. در کارخانه ها کنترل های ویژه ای در خصوص کیفیت محصولات صورت می گیرد .

البته این سیستم

ها باید به معنای واقعی در کارخانه ها پیاده سازی شود و صرفا به مدرک ان نباید بسنده کرد

در کارخانه های مواد غذایی اصول HACCP برای کنترل بیشتر و آنالیز خطر و تجزیه و تحلیل نقاط بحرانی در سال ۱۹۹۶ پیشنهاد و برقرار گردید .

و با سیستم ایزو ۹۰۰۰ تقریبا ادغام و نتیجه ان در سال ۲۰۰۵ با ادغام Haccp و سیستم ایزو ۹۰۰۰ , سیستم ایزو ۲۲۰۰۰ شکل گرفت .

در این استاندارد به ارتباط متقابل (با تامین کنندگان و کارکنان) ،مدیریت سیستم و برنامه های پیش نیازی و همچنین اصول HACCP تاکید شده است .

نکته ای که در خصوص اهمیت کیفیت در مواد غذایی تاکید می گردد ثبات کیفیت است کارخانه ای که ثبات در کیفیت محصولات خود نداشته باشد به این معنی است که این سیستم ها را به صورت غیر اصولی انجام داده است و صرفا برای تبلیغات

که برای داشتن ثبات در کیفیت باید برنامه پیش نیازی ها نظیر(عملیات خوب ساخت (GMP (عملیات مطلوب آزمایشگاه GLP) ،(عملیات خوب کشاورزی GAP)،عملیات خوب دامپزشکی GVP را و..رعایت نمود

تامین کنندگان ثابت و با کیفیت نقش اساسی در ثبات کیفیت محصولات دارند .در حال حاضر با توجه به تحریم های ظالمانه متاسفانه کارخانه های تولیدی با مشکلات زیادی در تامین مواد اولیه مواجه شدند و می توان گفت که کارخانه ها با تلاش بسیار زیاد در شرائط فعلی محصولات با کیفیت تولید می کنند .شرکت های دانش بنیان و دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی در خصوص تامین مواد اولیه وارداتی در داخل کشور تلاش های زیادی را انجام می دهند .

در کل کیفیت یعنی برآورده کردن خواسته های به حق مشتریان و رضایتمندی مشتری

سوال :وضعیت کیفیت در شرکت های لبنی به چه صورت است ؟

صنعت لبنیات تنها صنعتی است که هم در تهیه مواد خام اولیه و هم محصول نهایی رقابت وجود دارد .در حال حاضر با توجه به کمبود برخی از اقلام جیره غذایی دام قیمت شیر خام هم بالا رفته است و این موضوع سبب شده است قیمت محصول نهایی متعاقب آن بالا رود .

بررسی ها نشان می دهد با توجه به افزایش قیمت محصولات لبنی سرانه مصرف لبنیات متاسفانه کاهش یافته است و این خود سبب افزایش بیماری های غیر واگیری مانند پوکی استخوان ؛ نرمی استخوان و .. خواهد شد .

با توجه به آمارهای اعلام شده پوکی استخوان در ایران از حدود ۳۵ سالگی عموماً در خانم ها ایجاد می شود .

متاسفانه در کنار این موارد برخی اظهار نظرات ناآگاهانه و غلط هم از سوی برخی افراد غیر متخصص در صنعت غذا می شود و خود این عامل سبب کاهش مصرف لبنیات می گردد (وجود نگهدارنده در شیر ؛ وایتکس و سم آفلاتوکسین و جدیداً هم افزایش مصرف شیر و به دنبال آن افزایش بیماری پوکی استخوان) . که در مورد اخیر باید متذکر شوم اگر افزایش میزان مصرف شیر سبب پوکی استخوان می شد تمام کشور های اروپایی خصوصاً اروپای شمالی با سرانه مصرف ۴۰۰ لیتر در سال باید دچار پوکی استخوان شدید می شدند .

سوال : با توجه به اینکه ۱۸ آبان روز ملی کیفیت نامگذاری شده و مقارن با ۶۶ مین سالروز تاسیس شرکت صنایع شیر ایران پگاه است (این تقارن را چگونه ارزیابی می فرمایید؟)

در ابتدا سالروز تاسیس شرکت صنایع شیر ایران را به مدیر عامل

محترم شرکت و کلیه پرسنل پر تلاش مجموعه تبریک عرض می کنم ؛ همچنین از زحمات همکاران خودم در پگاه کرمان کمال تشکر و قدردانی را دارم .

اقداماتی که تاکنون در جهت ایجاد و حفظ کیفیت محصولات در صنایع شیر انجام شده چیست ؟

برخی از فعالیت های مرتبط با کیفیت شرکت صنایع شیردر مدت ۶۶ ساله تاسیس شرکت بدین شرح است :

1. مشارکت و مساعدت در تدوین بیش از ۱۰۰ استاندارد ملی و حدود ۲۰ استاندارد بین المللی .
2. راه اندازی مراکز جمع آوری شیر خام به منظور حمایت از دامداران
3. استفاده از پیشرفته ترین تجهیزات به منظور تسریع در تعیین خصوصیات کیفی شیر خام (دستگاه باکتواسکن و میلکو اسکن و...) .
4. تولید محصولات سلامتی بخش و کسب ۶۶ نشان ایمنی و سلامت از سازمان غذا و دارو
5. کسب عنوان نمونه کشوری از سوی سازمان ملی استاندارد (۱۲ عنوان نمونه کشوری)
6. فرهنگ سازی و افزایش مصرف سرانه محصولات لبنی به خصوص دوغ و با شعار (هیچ فرقی نمیکند)
7. کسب کلیه استانداردهای مدیریت کیفیت (ایزو ۹۰۰۰-ایزو ۲۲۰۰۰-ایزو ۱۸۰۰۰ و...)
8. مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی و عضویت در فدراسیون بین المللی شیر (IDF)
9. کسب افتخار نمونه های استانی استاندارد کلیه شرکت های تابعه

در خاتمه ضمن تبریک مجدد روز ملی کیفیت و سالروز تاسیس شرکت صنایع شیر ایران (پگاه) امیدواریم با مشارکت همه جانبه کلیه مدیران ارشد و کارشناسان و کارکنان شرکت های تابعه صنایع شیر؛ در مسیر توسعه کیفیت و ایمنی محصولات تولیدی؛ گام های موثری را در تامین سلامت جامعه بر داریم

اخبار مرتبط: به مناسبت سالروز تاسیس شرکت صنایع شیر ایران/تاریخچه ای از قدیمی ترین و بزرگترین شرکت لبنی کشور

□□□□□□ □□□□□ □□ □□□□ □□ □□□□□ □□□□□